

การปรับตัวของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัวในชุมชนแออัดกรุงเทพมหานคร
WOMEN'S ADJUSTMENT TOWARD DOMESTIC VIOLENCE
IN BANGKOK SLUM AREAS.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารสังคม บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2554

วิทยานิพนธ์ การปรับตัวของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัวในชุมชนแออัด
กรุงเทพมหานคร
Women's Adjustment Toward Domestic Violence in Bangkok
Slum Areas.

ชื่อนักศึกษา นางสาวรัชฎาภรณ์ โคนกระโทก

รหัสประจำตัว 494024

สาขาวิชา การบริหารสังคม

ปีการศึกษา 2553

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2554

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์นิกา ส.ตุมรสุนทร) จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จัตติยา กรรณสูต)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จตุรงค์ บุญขรัตนสุนทร)

วิทยานิพนธ์	การปรับตัวของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัวในชุมชนแออัด กรุงเทพมหานคร Women's Adjustment Toward Domestic Violence in Bangkok Slum Areas.
ชื่อนักศึกษา	นางสาวชญญาลักษณ์ โคนกระโทก
รหัสประจำตัว	494042
สาขาวิชา	การบริหารสังคม
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การปรับตัวของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัวในชุมชนแออัด กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและผลกระทบของความรุนแรงในครอบครัวต่อสตรีในชุมชนแออัด ทศนคติเกี่ยวกับค่านิยมต่อบทบาทหญิงชายและบทบาทหญิงชายในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมของสตรีในครอบครัว การปรับตัวของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัว และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัว โดยใช้เป็นแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 302 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างและใช้สถิติวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงกลุ่มแบบตารางไขว้ (Cross Tabulation) และทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรจากค่าไคสแควร์ (Chi-square)

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ลักษณะความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.95) โดยลักษณะความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับน้อย ขณะที่ด้านร่างกายและด้านเพศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลกระทบความรุนแรงในครอบครัวต่อสตรีอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.08) โดยผลกระทบต่อความรุนแรงในครอบครัวทุกด้าน (ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม)

2. ทศนคติ ค่านิยมหญิงชายในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.53) ส่วนบทบาทหญิงชายในครอบครัวอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56)

3. การสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.37) โดยการสนับสนุนทางด้านจิตใจและอารมณ์ การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมาก ขณะที่การสนับสนุนทางด้านการเงิน สิ่งของ และบริการ อยู่ในระดับปานกลาง

4. การปรับตัวของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าการปรับตัวที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) และการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.53)

5. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัว พบว่าสถานภาพสมรส การมีบุตร ลักษณะความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัวด้านร่างกาย ผลกระทบของความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว ทักษะคิดคำนิยมหญิงชายในครอบครัวในสังคมไทย การสนับสนุนทางสังคมด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการเงิน สิ่งของและบริการ มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวที่เหมาะสมของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัวมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, 0.01, 0.001, 0.001, 0.001, 0.001 และ 0.001 ตามลำดับ

ส่วนอาชีพ ลักษณะความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัวทุกด้าน (ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านเพศ) ผลกระทบของความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว ทักษะคิด คำนิยมหญิงชายในสังคมไทย การสนับสนุนทางสังคม (ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการเงิน สิ่งของและบริการ) มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัวมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, 0.001, 0.001, 0.001, 0.001 และ 0.001 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย 1) รัฐบาลควรมีนโยบายที่ชัดเจนให้กระทรวงต่าง ๆ ช่วยกันเกี่ยวกับการรณรงค์การลด เลิก ใช้ความรุนแรงในครอบครัว นอกเหนือจากที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงยุติธรรมดำเนินการอยู่แล้ว 2) รัฐบาลควรมีนโยบายประเมินผลของการใช้กฎหมายคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เพื่อปรับปรุงกฎหมาย กลไกการช่วยเหลือด้านการลดความรุนแรงในครอบครัว 3) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรประสานงานกับหน่วยงานระดับล่างเพื่อรายงานสถานการณ์ การติดตามผลการดำเนินงานด้านความรุนแรงในครอบครัว ในแต่ละเดือน ตลอดจนรายงานผลกิจกรรมที่ส่งเสริมการลด เลิก การใช้ความรุนแรงในครอบครัว 4) เน้นการทำงานเป็นพหุภาคีและบูรณาการระหว่างทุกหน่วยงานในการดำเนินงานตามนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการรณรงค์การลด เลิก ใช้ความรุนแรงในครอบครัว 5) การประสานความร่วมมือกับการพัฒนาชุมชนหรือสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน การสร้างแกนนำในชุมชน เพื่อให้สอดส่องดูแลคนในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแจ้งเตือนหรือแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

Thesis Title Women's Adjustment Toward Domestic Violence in Bangkok Slum Areas.

By Miss Thunyaluk Konkathok

Identification No. 494042

Degree Master of Social Work (M.S.W.)

Major Social Administration

Academic Year 2010

ABSTRACT

The study of the women's adjustment toward domestic violence in Bangkok Slum Areas. This research aims to study about the nature and impact of domestic violence against women in slum areas, attitudes, values about gender roles in the family, social support of women in the family, the women's adjustment toward domestic violence and involved factors to the women's adjustment toward domestic violence by questionnaires to collected data. The samples used for this investigation were 302 persons. Descriptive statistics were employed to present percentage, mean, standard deviation and inferential statistics with Cross tabulation and test the independence of the variables from the Chi-square. The results showed that :

1. The nature of domestic violence against women, most of sampling group with a mean of 1.95 at a lower level, divided into three areas : emotional and psychological, social and economic at a low level but physical and sex at least. The impact of domestic violence against women with a mean of 2.08 at a low level, divided into three areas : physical, psychological and social at least.

2. Attitudes, values about gender roles in the family, most of sampling group with a mean of 2.53 at a low level and gender in the family with a mean of 3.56 at a high level.

3. The social support, most of sampling group with a mean of 3.37 at a moderate level, divided into three areas : psychological and emotional, information at a high level while financial, goods and services at a moderate level.

4. The women's adjustment toward domestic violence, divided into two areas : adaptation adjustment with a mean of 3.38 at a moderate level, adaptation that is not appropriate with a mean of 2.53 at a low level.

5. The factors affecting the women's adjustment toward domestic violence are the married status, have children, nature of domestic violence against women, impact of domestic violence against women, attitudes, values about gender roles in the family, the social (psychological and emotional, goods and services) relating to the appropriate adjustment that had statistically significant at a level of 0.05, 0.01, 0.001, 0.001, 0.001, 0.001 and 0.001.

The employment and the nature of domestic violence against women in all aspects (physical, emotional and psychological, social, economic and gender) the impact of domestic violence against women, attitudes, values about gender roles in the family, the social support (psychological and emotional, goods and services) relating to the un appropriate adaptation that had statistically significant at a level of 0.01, 0.001, 0.001, 0.001, 0.001 and 0.001.

The recommended suggestions for realizing this research finding should be : (1) the government should have a clear policy to ministry about helping out the campaign to reduce violence in the family (2) government policies should be evaluated law, Victims Protection Act of 2550 domestic violence to revise the law, support to reduce domestic violence (3) Ministry of Social Development and Human Security should coordinate with agencies to report the situation at the bottom, follow-up operations of domestic violence each month and reporting activities that promote the dissolution of reducing violence in family (4) work on a multilateral and integration between all the agencies in the implementation of the policy is clear about the campaign to reduce violence in the family dissolution (5) work collaboratively with community development organizations or community development institutions to monitor people in the community as well as participate in an alert or domestic violence problems.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์นิภา ส.ตุมรสุนทร ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.ชัตติยา วรรณสุต กรรมการ อาจารย์ ดร.จตุรงค์ บุญรัตนสุนทร กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนิจ นิจอนันต์ชัย กรรมการ ที่ได้ให้คำแนะนำเป็นอย่างดีและขอขอบคุณคณาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคมทุกท่านที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และการประสิทธิ์ประสาทวิชา ด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณมูลนิธิเพื่อนหญิงที่ให้การสนับสนุนพื้นที่เครือข่ายชุมชนภายใต้ มูลนิธิฯ ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ขอขอบคุณชาวชุมชนซอยวัดพระเจน ชุมชนสวนอ้อย ชุมชนหลังไปรษณีย์สำเหร่ และชุมชนวัดเศวตฉัตร ที่คอยดูแลเอาใจใส่และอำนวยความสะดวก ในช่วงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลตลอดเวลาที่ผ่านมา

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว น้องชาย และญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ขอขอบคุณรุ่นพี่รุ่นน้องศิษย์เก่าและเพื่อนร่วมรุ่น คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคมที่คอยดูแลห่วงใย เป็นกำลังใจและให้การช่วยเหลือ ขอขอบคุณหัวหน้างาน และเพื่อน ๆ ในที่สนับสนุนและขอขอบคุณผู้นำ เพื่อน และพี่น้องที่คริสตจักรที่คอยอธิษฐาน เพื่อในบางครั้งที่เผชิญอุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานทำให้ได้รับแรงบันดาลใจ และกำลังใจเป็นอย่างมาก จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ผู้ศึกษาหวังว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์และชี้แนะแนวทางในการศึกษา ครั้งต่อไป เพื่อให้เกิดการป้องกัน ปรับปรุง และแก้ไข เพื่อลดความรุนแรงในครอบครัว นำพาไปสู่ การพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ เพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้

ธัญญาลักษณ์ โคนกระโทก